

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714201883
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7714201883.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu L.O. P., bytom M. XX, proti žalovanému C.. P. I., bytom M.Á. XXX, o náhradu škody a nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu 5C/22/2014-215 z 20.11.2015 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

M e n í uznesenie vo výrokoch, ktorými bolo nariadené predbežné opatrenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením nariadil žalovanému, aby nevstupoval sám alebo prostredníctvom ním splnomocnených osôb a zamestnancov na nehnuteľnosti - pozemky v obci Krásnovce, podrobne špecifikované vo výroku rozhodnutia a to až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 5C/22/2014 a zároveň mu nariadil, aby sa zdržal konania, ktorým by sám alebo prostredníctvom ním splnomocnených osôb a zamestnancov žalobcovi, jeho zamestnancom, iným ním splnomocneným osobám znemožňoval vstup, zotrvanie a využívanie nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci Krásnovce, opäť podrobne špecifikovaných v rozhodnutí a to za účelom vykonávania jeho podnikateľskej činnosti a v tejto činnosti ho obmedzoval a to až do právoplatného rozhodnutia súdu v predmetnom konaní.

Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že vo veci samej sa žalobca voči žalovanému domáha zaplata sumy 4.557,91 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť rozoraním zasiatkej ozimnej pšenice na celkovej ploche 61 124 m². Poukázal na to, že žalobca sa svojim podaním z 13.11.2015 domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by bola žalovanému a ním splnomocneným osobám, či zamestnancom uložená povinnosť nevstupovať na sporné nehnuteľnosti a zdržať sa konania, ktorým by jemu alebo jeho zamestnancom znemožňoval vstup, zotrvanie a využívanie nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci Krásnovce. Citoval § 102 ods.1 a § 76 ods.1 písm.f/, ods.4 O.s.p. a dospel k záveru, že sú dané zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia. Žalobca podľa neho preukázal, že existuje reálna obava, aby mu žalovaný spôsobil ďalšie značné škody a bezdôvodne sa na jeho úkor obohatil. V celom rozsahu sa preto stotožnil so skutkovými ako aj právnymi dôvodmi návrhu žalobcu a v zmysle ust. § 76 ods.4 O.s.p. už ďalšie dôvody neuviedol.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalovaný a navrhol ho zrušiť. Trval na tom, že do roku 2010 mal riadne uzavretú zmluvu o prenájme sporných pozemkov a keďže nájom oprávnenou osobou vypovedaný nebol, zmluva sa obnovila opätovne na určitý čas a to o ďalších 5 rokov. Mal za to, že žalobca nepreukázal ku predmetným pozemkom žiaden vzťah. Zákon č. 504/2003 Z.z. o prenájaní pôdy obsahuje viaceré výkladové nezrovnalosti a tak pri zdĺhavom konaní hrozí, že neobrábaním pôdy dôjde ku škode.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1, 3 O.s.p. a z hľadisk uplatnených odvolacích dôvodov a uznesenie, ktorým

bolo nariadené predbežné opatrenie podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

V zmysle cit. ust. po začatí konania môže sa navrhovateľ domáhať, aby súd do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej dočasne upravil pomery účastníkov predbežným opatrením. Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní, ktorý slúži na dočasné zabezpečenie ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov do času definitívnej právnej (súdnej) ochrany a zabezpečuje, aby sa v konaní pokračovalo bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého účastník v konaní žiada. Nariadenie predbežného opatrenia prichádza do úvahy vtedy, ak je potrebná dočasná úprava pomerov účastníkov alebo ak existuje obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Z dočasného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Musia však byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, aby bolo zrejmé, že v konaní vo veci samej nie je nárok očividne vylúčený a že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Unesenie dôkazného bremena z tohto hľadiska predpokladá, aby navrhovateľ označil dôkazy aspoň základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený predbežným opatrením, a tiež dôkazy pre osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Pred nariadením predbežného opatrenia súd musí vždy zvážiť, či v dôsledku predbežného opatrenia sa nevytvorí nenávratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi a či účinky predbežného opatrenia nezasahujú neprimerane do práv dotknutého účastníka, keďže zásah do práv dotknutého účastníka musí byť primeraný navrhovateľom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov a výhode, ktorú navrhovateľ nariadením predbežného opatrenia získa.

Predbežné opatrenie neprejudikuje a ani nemôže prejudikovať nárok, ktorý je ohrozený, pretože ide o procesné (dočasné) rozhodnutie, ktorým sa žiaden nárok nepriznáva, ani sa ním nedeklaruje existencia práva.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nepostupoval podľa uvedených zásad, nesprávne sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu a dospel k nesprávnemu záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia podľa § 102 ods. 1 O.s.p.

V občianskom súdnom konaní platí všeobecne zásada, že na každom súdnom rozhodnutí, vrátane rozhodnutia o návrhu na predbežné opatrenie, musí existovať právny záujem. Podstata právneho záujmu (nie naliehavého právneho záujmu, ktorý sa v tomto konaní zásadne nevyžaduje), sa odlišuje podľa toho, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha a akej veci sa týka. Právny záujem na predbežnom opatrení sa vyvodzuje z právne významných skutočností, ktorých základ spočíva v hypotéze procesných noriem uvedených v § 74 ods. 1 a § 102 ods. 1 O. s. p.. Danosť právneho záujmu na nariadenie predbežného opatrenia sa teda skúma so zreteľom na to, či sú splnené predpoklady opodstatnenosti takého súdneho rozhodnutia.

Predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia na dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, tak ako ich zo zákonnej úpravy vyvodila právna teória a súdna prax, sú dané vtedy, ak sú osvedčené právne vzťahy medzi účastníkmi a sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a tiež, aby bolo zrejmé, že v konaní o veci samej nárok nie je očividne vylúčený. Okrem toho musí byť tiež osvedčené, že právo účastníka je ohrozené a že na jeho ochranu je potrebné navrhované predbežné opatrenie.

Keďže v konaní o nariadenie predbežného opatrenia nejde o konečné vyriešenie sporu z hľadiska hmotného práva, ale o rozhodnutie dočasné, ktorým sa zabezpečuje, aby rozhodnutie vo veci samej malo vôbec reálny význam, je nutné vždy skúmať, aký vzťah má predmet konania vo veci samej k navrhovanému predbežnému opatreniu. Nakoľko výrok predbežného opatrenia má zabrániť zhoršovaniu

pozície žalobcu do tej miery, aby sa mu oplátilo ešte uchádzať o konečnú ochranu vo veci samej, musí medzi predmetom predbežného opatrenia a predmetom konania vo veci samej existovať úzka a bezprostredná súvislosť. Podľa názoru odvolacieho súdu takáto súvislosť v prejednávanej veci medzi predbežným opatrením a vecou samou chýba (neexistuje).

Vo veci samej sa totiž žalobca domáha náhrady škody vo výške 4.557,91 € s príslušenstvom, ktorá mu mala vzniknúť rozoraním pozemkov v roku 2013, vrátane ušlého zisku z výnosov úrody v roku 2014. Nariadením predbežného opatrenia majú byť pritom upravené pomery účastníkov k pozemkom od novembra 2015 do budúcnosti. S prihliadnutím na predmet sporu - náhradu škody majúcej pôvod v konaní žalovaného v roku 2013 neexistuje v tejto chvíli dôvod upravovať pomery účastníkov v rokoch 2015 a 2016, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods.9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.